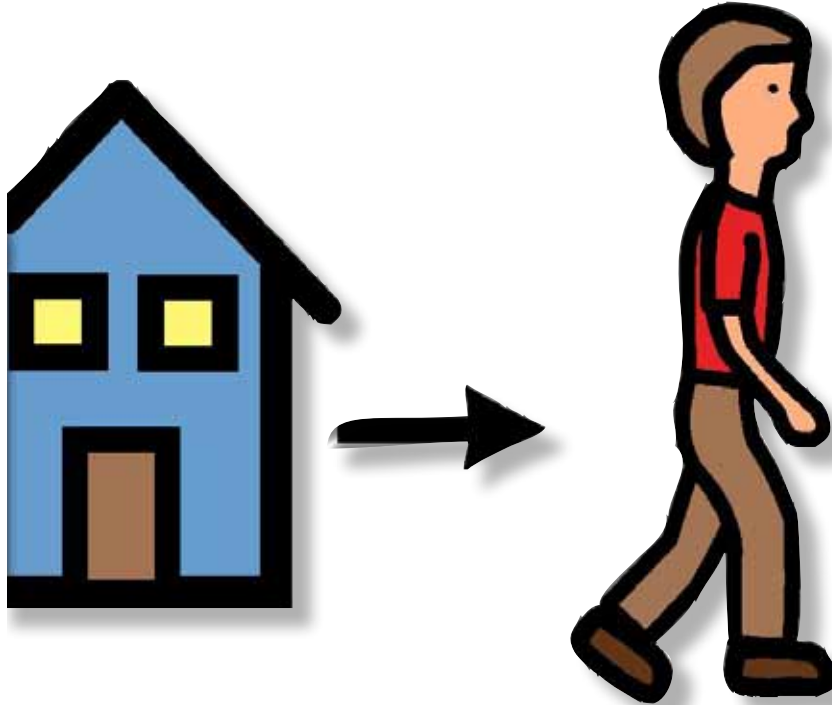

9 Kitabu cha habari – Ondoka mapema

Mwongozi wa Usalama wa Moto
wa Porini

Rahisi kusoma

Government of
South Australia

Kuondoka mapema

Kuondoka mapema ndio kitu cha salama zaidi cha kufanya.

Ukijaribu kuondoka nyumbani dakika ya mwisho, unaweza kufa.

Jizoeze Mpangilio wa Moto wa Porini.

Kwa mfano,

- Jizoezi jinsi utakavyoegesha gari yako
- Hakikisha kuwa radio yako inafanya kazi
- Hakikisha kuwa unajua utakapokwenda.

Panga tu kukaa na kujiteta kama una uhakika kuwa nyumba yako iko tayari kwa ajiri ya kujikinga moto.

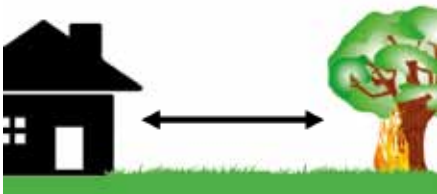
Je nyumba yako iko tayari kwa ajiri ya moto?

Kama umesema hapana kwa mojawapo ya maswali haya ni lazima uondoke mapema. Kwa habari zaidi kuhusu maswali haya soma **kitabu cha 3 – Kuwa tayari.**

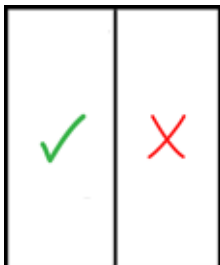

1 Je nyumba yako iko kwenye maeneo ya hasara ndogo?

2 Je nyumba yako ina sehemu ya kujitetea?
Hii ina maana kuwa ina sehemu ya wazi mpaka

- Mita 20 kutoka kwenye nyumba yako
- Mita 5 kutoka kwenye ungo au gereji yako.

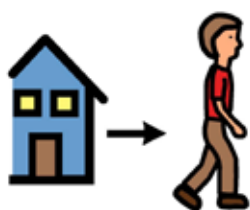
3 Je nyumba yako inatimiza matakwa ya sheria za nyumba za maeneo ya moto?
Kwa habari zaidi pigia halimashauri ya mji wako.

- 4 Je una vifaa vya kutosha kupingana na moto wa porini? Kwa mfano,
- Maji ya ziada kwenye kisima
 - pampu
 - mipira ya maji ya kuzimia moto.

- 5 Je una watu wazima wawili au zaidi wa kutetea nyumba yako?

- 6 Je kila mmoja kwenye nyumba anaweza kujitetea mwenyewe? Ni lazima uondoke mapema kama wewe
- au**
- mwingine unayemtunza ana
- asthma au anapumua kwa matatizo
 - ana matatizo ya moyo
 - ana ulemavu
 - ana matatizo ya akili
- au ni**
- mtoto
 - mzee.

7 Je unajua jinsi ya kufanya moto utakapokuja?

Kama ulisema **hapana** kwa mojawapo ya maswali haya basi unalazimika kuondoka mapema.

Andika Mpangilio wako wa Moto wa Porini

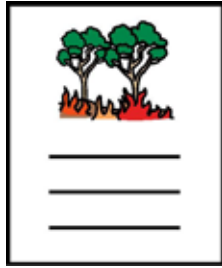

Hii sehemu inakwambia jinsi ya

- kufikiri
na
- kuandika katika mpangilio wa Moto wa Porini.

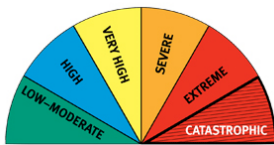
Andika mpangilio wako katika

Kitabu cha 11 – Mpangilio wangu wa Moto wa Porini – Ondoka mapema.

Ni lini utaanza Mpangilio wako wa Moto wa Porini

Elewa dalili zako ili kuanza Mpangilio wa Moto wa Porini.

Hatua za Moto wa Hatari zinaonyesha ni kwa kiasi gani ubaya wa moto utakuwa. Tumia Hatua za Moto wa Hatari kujua ni wakati gani unatakiwa kuanza kutumia Mpangilio wa Moto wa Porini.

Tafuta kujua Hatua za Moto wa Porini kwa Siku ijayo baada ya saa 10 jioni. Tafuta kujua kwenye

- Taarifa za habari kwenye TV

Tovuti www.cfs.sa.gov.sa

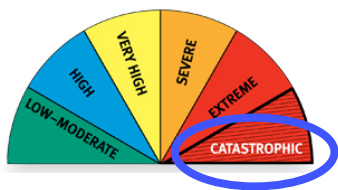
- Mstari wa Habari wa Moto wa Porini
simu 1800 362 361
TTY 131 677

- Facebook
www.facebook.com/countryfireservice

- Twitter @CFSTalk

Siku za Moto wa Hatari Uliokithiri

Huu una rangi nyekundu kama nyeupe.

Kama moto wa porini ukianza unaweza kuwa moto kubwa sana. Hii ni siku ambayo Moto Hauruhusiwi kabisa.

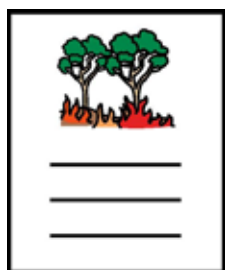

Chaguo lako tu ni kuondoka mapema.

Hii ina maana

- Kabla ya usiku wa siku hiyo
- au
- asubuhi.

Nyumba **hazijajegwa** katika hali ya kustahimili moto wa porini.

Usisubiri kupata ovyo.

Hatua za Moto wa Jagwa la Hatari ni dalili yako kuanza mpangilio wako wa Moto wa porini.

Hatua za Moto wa Hatari Uliokithiri kwa Kuunguza

Hizi ni

- rangi kama nyekundu
na
- rangi ya machugwa.

Kama moto wa porini ukianza utakuwa mkubwa. Ni siku ambayo Moto Hauruhusiwi Kabisa.

Chaguo ulilonalo tu ni kuondoka mapema.

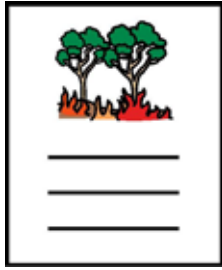
Hii ina maana kuwa ondoka

- kabla ya usiku
au
- asubuhi.

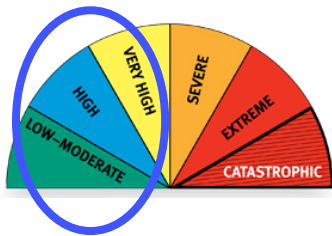
Kaa tu kama

- nyumba yako na ardhi yako viko tayari
- unaweza kupingana na moto.

Usisubiri ovyo.

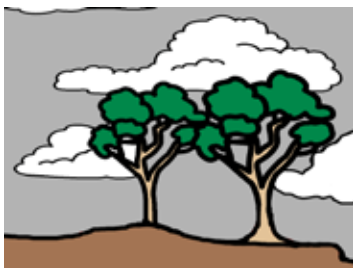
- Ubaya
na
- Hatua za Moto wa Hatari Uliokithiri ni dalili za kuanza kutumia Mpangilio wako wa Moto wa Porini.

**Hatua za Moto wa Porini za Juu sana,
Juu au chini kidogo
Hatua za Moto wa Hatari**

Hizi ni

- njano
- bluu
au
- rangi ya kijani.

Bado kunaweza kuwa kuna moto wa porini siku hizi.

Uwe tayari. Tazama Mpangilio wako wa Moto wa Porini. Uwe tayari kupambana.

Nani ataondoka na wewe mapema?

Pangilia ni nani utaweza kuondoka naye.

- watoto wako
- nmajirani
- mabibi au mababu.

Wapi unaweza kupata msaada?

CFS ina orodha ya sehemu unazoweza kupata msadaa. Panaitwa **Sehemu za Usalama kwa Moto wa Porini**.

Jinsi ya kupata orodha hiyo

Mstari wa Habari za Moto wa Porini
simu 1800 362 361

Tovuti www.cfs.sa.gov.au

Sehemu aa salama

Sehemu za ndani ya Adelaide ni mahali pa salama. CFS inaita miji ya ndani kuwa ni **Salama ya Moto wa Porini**.

Miji ya ndani ya Adelaide ni salama kwa sababu

- kuna majengo mengi
- barabara
- kuna miti michache.

Sehemu ambazo zinaweza zisiwe salama

Miji ya nje ya Adelaide inaweza **isiwe** salama.

- Kuna miti mingi na mimea
- Kuchoma matawi kunaweza kuwa pigo katika upepo. Vinaweza kuangukia kwenye nyumba na moto ukaanza

Sehemu ambazo zinaweza kuwa salama

- Baadhi ya miji ya nje
na
- Miji mikubwa inaweza
Kuwa sawa.

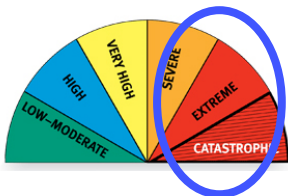
CFS inaita

- Miji ya nje

na

- Miji mikubwa

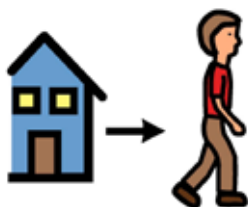
salama ya moto wa porini. Tazama na CFS ili
ujue ni wapi unaweza kuenda.

Kama hatua za moto ni

- Za jagwa
- mbaya
- mbaya sana

Kuondoka mapema ni kitu cha salama zaidi.

Nenda kwenye sehemu **Salama ya Moto wa Porini**

- usiku wa kabla
au
- asubuhi.

Sehemu ya mwisho ya kukimbilia

Hii ni njia yako mbadala tu. Njia ya mwisho ya kukimbilia sio chaguo la kwanza. Unaweza kukwamia kwenye mji. **Hauwezi** kuondoka.

- ukaogopa
- moto unakuja haraka
- **siyo** salama kuendesha
- unaumwa.

Sehemu ya mwisho ya kukimbilia katika mji wako. Kwa mfano,

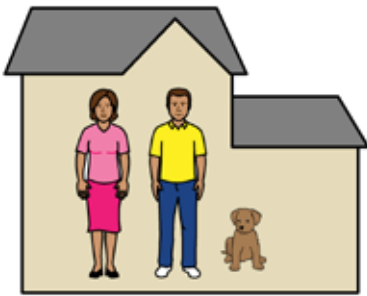
- kwenye mwamba
au
- sehemu ya wazi **isiyo** na miti.

Tafuta sehemu ya mwisho ya kukimbilia karibu yako. Tazama na CFS.

Sehemu ya mwisho ya kukimbilia ni hatari.
Utakuwa uko karibu na moto wa porini.
Unaweza kufa. Ni salama kuondoka mapema.
Nenda

- miji ya ndani au kati
- miji ya nje salama
- miji mikubwa salama
- nyumba ambayo imeandaliwa kupingana na moto.

Unaweza kuzuiliwa kwenye nyumba.

- Kaa ndani ya nyumba
- Unahitaji njia mbili za kutokea kwenye chumba
- Angalia mioto midogo katika nyumba yako
- Mwambie mtu mwingine kuwa umebaki nyumbani

Kama nyumba yako imeshikwa moto basi itoke. Nenda

- Sehemu nyeusi ya uwanja
- Sehemu moto ulipounguzwa.

Utaondoka namna gani?

Pangilia jinsi utakavyoondoka. Pangilia njia nyingine ya ziada. Barabara inaweza kuwa imejaa au kuzuiliwa.

Unaweza

- Kutumia gari yako
- Kwenda na majirani
- Kwenda na basi za jumua.

Chukua sanduku lako la dharura.

Wambie

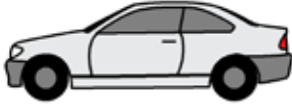
- marafiki
- familia
- na**
- majirani

kuhusu Mpangilio wako wa Moto.

Hii itasaidia watu wengine kujua

- uko tayari kwa ajiri ya moto
- sehemu ya kukutafutia wakati wa moto.

Umeshidwa kutoka kwenye gari

Jinsi ya kufanya

- Kaa kwenye gari
- Endesha kwenye ardhi iliyo wazi
- Egesha gari **pembeni** ya barabara

- Funga madirisha na viingiza hewa
- Zima viyoyozi na enjini

- Nenda sakafuni chini ya gari
- Weka blanketi ya sufi juu yako

Nini cha kufanya baada ya moto kuondoka

Ni lini unaweza kwenda nyumbani?

Ni lazima unagalie kama ni salama kabla yak wenda nyumbani.

Tazama kwenye

- TV

- radio

- Tovuti ya CFS www.cfs.sa.gov.sa

- Mstari wa habari za Moto wa Porini kwa Simu 1800 362 361.

Kuwa tayari kwa kile unachoweza kukiona.
Chukua mtu pamoja nawe.

Tazama

- Mistari ya umeme kwenye ardhi
- Matawi kwenye ardhi
- Vitu ambavyo bado vinaungua
- wanyama
- kuta zilizo bomoka, barabara na madaraja.

Toka kwenye nyumba yako **mara moja** kama ukihisi harufu ya

- gasi
- kitu kinaungua
- sehemu iliyofunguka
au kama ukiona
- makaa ya moto
- umeme halisia
- miti miogo au matawi ya miti
- sehemu zilizo katika za nyumba yako.

Kuna vitabu vingine ambayo unaweza kuvihitaji

Vitabu nyote hivi ni sehemu ya Mwongozo wa Usalama wa Moto Porini

- 1 Utangulizi
- 2 Elewa jinsi moto unavyofanya kazi
- 3 Kuwa tayari. Kitabu hiki kinakwambia jinsi ya kuweka tayari nyumba yako na ardhi kwa ajiri ya moto.

Karatasi ya Ukweli

- 4 Hatua za Moto wa Hatari na ovyo.
Hii inakwambia lini uanze kufanya mpangilio
- 5 Sehemu za salama
- 6 Kwenda likizo
- 7 Sanduku la dharura
- 8 Baada ya moto

Mpangilio wa Moto wa Porini

- 9 Kitabu cha habari – Ondoka mapema
- 10 Kitabu cha habari – Simama na Jitete
- 11 Mpangilio wangu wa Moto wa Porini –
Ondoka mapema
- 12 Mpangilio wangu wa Moto wa Porini –
Simama na Jitete

Habari zaidi

Mstari wa Habari za Moto wa Porini

Simu 1800 362 361

Simu ya TTY 133 677

Harafu uliza kwa 1800 362 361

Huduma ya Taifa ya Msaada

Simu 1300 555 727

harafu uliza 1800 362 361

Tovuti www.cfs.sa.gov.au

Nenda kwenye mikutano ya mahali ya Moto wa Porini.

Jiunge au anza kundi la Jamii la mahali la Usalama wa Moto.

Unaweza pia kutumia vyombo vya habari.

- Facebook

www.facebook.com/countryfireservice

- Twitter @CFSTalk

Kituo cha Vifaa vya Mawasiliano cha Scope kiliandika Kiingereza
Rahisi katika Augusti 2013. www.scopevic.org.au

Ili kupata kitabu cha asilia, wasiliana na Country Fire Service (CFS).

Mayer-Johnson LLC anasema tunaweza kutumia Picture
Communication Symbols © 1981 – 2013.

Mayer-Johnson LLC anasema tunaweza kutumia kusanyiko la
ThinLine. © 2010 – 2013.

Valuing People

Valuing People ClipArt © Inspired Services, UK.

www.inspiredservices.org.uk

Revised September 2017